

# Soạn bài: Luyện tập thao tác lập luận bình luận

## Hướng dẫn Soạn bài: Luyện tập thao tác lập luận bình luận

**Câu 1:** Anh/chị được giao viết một bài văn nghị luận để tham gia diễn đàn do Đoàn Thanh niên nhà trường tổ chức với đề tài: "Lời ăn tiếng nói của một học sinh văn minh, thanh lịch".

**a. Cần xác định:**

- Bài viết để tham gia diễn đàn nên là bài bình luận vì hơn hết, người viết phải đề xuất được quan niệm, chính kiến của mình về vấn đề chứa đựng trong đề tài và phải thuyết phục mọi người tán đồng với nhận xét, quan điểm đề xuất của mình.

**b.** Bài viết không nên bàn luận toàn bộ đề tài mà chỉ nên chọn một trong những vấn đề cụ thể sau:

- Chống nói tục.
- Lừa lời mà nói cho vừa lòng nhau.
- Biết nói "cảm ơn" và "xin lỗi".
- Dùng cách nói nhã nhặn mà không làm mất đi sự chân thành.

**c. Dàn ý:**

- Dẫn ra một cách chính xác, chân thực những hiện tượng có liên quan đến vấn đề mà ta sẽ trình bày. (những hiện tượng tốt, hoặc có thể đưa ra cả những hiện tượng xấu, những thái độ xấu để phủ định, ...)

- Đánh giá vấn đề (có thể nêu ra các quan điểm, ý kiến khác nhau về vấn đề; nêu ý kiến tán thành hay phủ nhận của bản thân; đưa ra ý kiến riêng...)

- Bàn bạc, mở rộng vấn đề:

+ Đề cập đến thái độ, hành động, cách giải quyết cần có trước hiện tượng vừa được nhận xét, đánh giá.

+ Bàn tỏ những cảm nhận, suy nghĩ mà mình vừa rút ra khi liên hệ với thời đại, với thực tế học đường, ...

**Câu 2:** Bàn về một trong các hiện tượng đang được dư luận xã hội quan tâm:

- Vệ sinh an toàn thực phẩm.
- Bảo vệ môi trường.
- Phòng chống thiên tai ...

**Tham khảo đề bài sau:**

**Đề bài:** *"Ông trồng chè khoe họ được uống chè từ khu trồng sạch nhà quê riêng dành cho gia đình, khu còn lại tất nhiên là trà bần để bán. Bà bán rau cũng hân hoan nói nhà mình được ăn rau ở khu trồng sạch, khu nhiều thuốc là để bán. Ông bán thịt lợn cũng vậy.*

*Nhưng họ không thể cả đời chỉ uống trà, ăn rau hay ăn thịt, họ uống trà sạch nhưng vẫn phải ăn rau bần của kẻ khác, ăn rau nhà sạch nhưng vẫn ăn thịt bần của kẻ khác... Chúng ta đang giết nhau trong khi cảm thấy an tâm đã bảo vệ được gia đình mình ở một góc nhỏ hẹp hòi..."*

(Chia sẻ của Trần Nhất Hoàng - cựu thành viên ban nhạc Bức Tường khi nhắc đến kỷ niệm về cố nhạc sỹ Trần Lập).

Anh chị hãy trình bày suy nghĩ của mình về thực trạng được nói đến trong đoạn trích trên bằng bài viết (khoảng 600 chữ)?

### **A. Mở bài**

Cuộc sống hiện đại, đã khiến con người ngày càng trở nên hẹp hòi ích kỷ. Lòng tham lợi ích, tiền bạc đã đẩy những người nông dân "thôn dã tịch điền" đến con đường tạo ra "thực phẩm bần" để đáp ứng nhu cầu tồn tại của nhân loại.

### **B. Thân bài**

#### **1. Giải thích vấn đề**

- Hình ảnh ông trồng chè khoe uống chè sạch tự trồng
- Hình ảnh bà bán rau hân hoan ăn rau mình trồng sạch
- Ông bán thịt nuôi lợn để ăn cho an toàn

Đây là những hình ảnh quen thuộc trong thực tế cuộc sống. Khi xã hội bất cứ nơi đâu cũng là thịt bần, rau nhiễm hóa chất, chè đầy hóa học...

Con người tự đối phó bằng cách "tự sản xuất, tự tiêu thụ" nhưng không ai có khả năng tạo ra tất cả những gì cần cho cuộc sống "muôn hình muôn vẻ" nên có trồng rau sạch thì vẫn phải ăn thịt bần; có trồng chè ngon nhưng vẫn phải tiêu thụ rau phun thuốc trừ sâu...

Đến cuối cùng, chẳng ai sạch cả khi lương tâm mỗi người sản xuất đều ích kỉ, vị kỉ... Họ chỉ biết ăn rau sạch còn kệ người khác hàng ngày tiêu thụ chất độc hại nhưng chẳng ngờ rằng mình hại người khác người khác lại hại mình. Đáng thương thay cho cái xã hội cứ tự hại lẫn nhau bằng "thực phẩm bẩn".

– Thực phẩm bẩn là những thực phẩm chứa các chất độc hại, tác động tiêu cực đến sức khỏe và tính mạng con người.

=> Đoạn trích trên là lời chia sẻ đầy xót xa của cựu thành viên ban nhạc Bức Tường- Trần Nhất Hoàng về hiện tượng biến chất trong lương tâm của những người làm nhiệm vụ sản xuất, cung cấp nhu cầu vật chất cho xã hội. Đó là sự lo lắng sâu sắc trước thái độ không màng đến sức khỏe người tiêu dùng thực phẩm. những người nông dân hàng ngày vẫn tạo ra hàng nghìn, hàng tỉ tấn "thực phẩm bẩn" làm ảnh hưởng đến sức khỏe cộng đồng.

#### **a. Hiện trạng**

– Vấn đề thực phẩm bẩn là một hiện tượng phổ biến, đang diễn ra từng ngày: thịt có chất tạo nạc, rau có thuốc trừ sâu; làm đồ ruốc bằng hóa chất... Tuy là vấn đề không còn mới mẻ, lạ lẫm với bất cứ người nào nhưng ngày càng ở mức báo động cao gây ra những ảnh hưởng xấu về sức khỏe con người.

#### **b. Dẫn chứng**

Một bài báo trên Tienphong.vn ngày 9/12/2015 cung cấp: Theo Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế), trung bình mỗi năm có khoảng 170 vụ ngộ độc thực phẩm với gần 7 nghìn người trúng độc và 37 người chết.

(Các em có thể lấy dẫn chứng từ các vụ ngộ độc thực phẩm gần đây)

– Nhu cầu về thực phẩm là thứ thiết yếu, mỗi ngày tất cả con người đều phải sử dụng rau, thịt, cá... làm thức ăn, dầu biết "độc", "hại" nhưng vẫn phải tiêu thụ. Vấn đề thực phẩm bẩn đã khiến con người buộc phải động tiêu cực đến sức khỏe và tính mạng con người "giùm bỏ mình cho số phận" dầu rằng hàng giờ vẫn hoang mang lo sợ cho tính mạng của mình và người thân.

#### **2. Hậu quả**

– Bệnh tật nguy hiểm: viêm màng não, bệnh ung thư...

– Tâm lí hoang mang cho xã hội.

- Thực phẩm bẩn có giá bán rẻ hơn thực phẩm sạch, gây lũng đoạn thị trường, ảnh hưởng đến cá nhân, doanh nghiệp làm ăn chân chính, gây ảnh hưởng nặng nề tới nền kinh tế.

### 3. Nguyên nhân

- Nguyên nhân chính của việc làm cộng đồng phải đứng trước nguy cơ tồn vong mong manh, đó là thái độ độc ác, ích kỉ của những người sản xuất thực phẩm. Nếu là cơ sở nhỏ lẻ thì hại sức khỏe của người trong xóm, trong thôn, hay trong vùng... Nhưng phải nhìn nhận một nguy cơ lớn hơn, khi phần nhiều thực phẩm chúng ta tiêu thụ lại được cung cấp từ các công ty công nghiệp sản xuất hàng loạt. Và mức độ và phạm vi gây hại sẽ gấp bao nhiêu lần so với sản xuất manh mún kia?

- Kinh doanh, sản xuất thực phẩm bản mang lại lợi nhuận cao.

- Ngoài ra, tâm lí dửng và tiêu thụ hàng rẻ, đặc biệt là hàng có xuất xứ Trung Quốc của người Việt Nam.

Dẫn chứng:

Chúng ta đã từng xem qua nhiều phóng sự trên VTV về việc một số cơ sở sản xuất mỡ, mua mỡ bản và sản xuất cục bản để bán cho những quán cơm, tiệm bún hay là những người bán rong để "rán" xúc xích, xiên que... trước cổng các trường học mỗi ngày...

### 4. Giải pháp

- Nâng cao ý thức, tuyên truyền về nhận thức của người sản xuất trong xã hội về vấn đề an toàn vệ sinh thực phẩm và đảm bảo sức khỏe của xã hội.

- Tăng cường kiểm soát, ra những quy định xử phạt các cơ quan sản xuất thực phẩm bản nghiêm minh từ nhà nước.

- Mỗi cá nhân cần tỉnh táo hơn trong việc lựa chọn thực phẩm cho mình và gia đình.

### C. Kết bài

- Vấn đề thực phẩm bản đang trở thành một nỗi ám ảnh lớn với xã hội, gây ảnh hưởng về sức khỏe và tâm lí hoang mang cho người dân.

- Cần có biện pháp hữu hiệu để giáo dục lương tâm cho những người sản xuất thực phẩm và cảnh cáo về thảm họa mà vô tình họ sẽ gieo rắc cho cộng đồng qua "thực phẩm bản".